

مجانے سپرما

ویلیام فیلیپس
ترجمہ رحیم قاسمیک

چاپ ہشتم

■ فهرست

۷.....	یادداشت مترجم
۹.....	مقدمه
۱۷.....	پیش درآمد
۲۳.....	میزانسن
۸۹.....	فیلم برداری
۱۵۱.....	تدوین
۱۹۷.....	صدا
۲۳۹.....	اعلام

فصل اول

میزانسن

میزانسن در اصل به معنای شیوه‌ای است که کارگردان برای به صحنه بردن نمایشی به کار می‌گیرد. در مطالعات سینمایی، این واژه معمولاً به هر آنچه جلوی دوربین قرار می‌گیرد، اطلاق می‌شود. در این کتاب، میزانسن را مترادف جنبه‌های اصلی فیلم‌سازی، که در ضمن شامل مفهوم نمایشی آن هم هست، به کار برده‌ایم و در نتیجه میزانسن در این جا مترادف است با صحنه‌آرایی؛ هر آنچه که فیلم‌برداری می‌شود، که معمولاً شامل بازیگر و اسباب صحنه است؛ و ترکیب نما که در واقع، نحوه‌آرایش و استقرار صحنه است. «میزانسن» در زبان فرانسوی به معنای «به صحنه بردن» است. اما این واژه در عنوان بندی برخی فیلم‌های فرانسوی، مترادف کار کارگردان به کار گرفته می‌شود. برای مثال، در فیلمی به کارگردانی لوئیس بونوئل نوشته شده «میزانسن از لوئیس بونوئل»، در بخش عمده‌ای از فیلم‌های بلند داستانی طراح صحنه و مدیر فیلم‌برداری در مورد میزانسن نقش تعیین‌کننده‌ای دارند، اما معمولاً کارگردان در این باره تصمیم‌نهایی را می‌گیرد. میزانسن ممکن است چنان گویا باشد که گاه کل صحنه‌ای فقط به مدد تصاویر و بدون نیاز به گفت‌وگو، قادر به انتقال حال و هوا، شخصیت‌پردازی و معنای صریح یا ضمنی گردد.

تصویر ۱-۱:

نمایی از صحنه افتتاحیه ریو براوو.

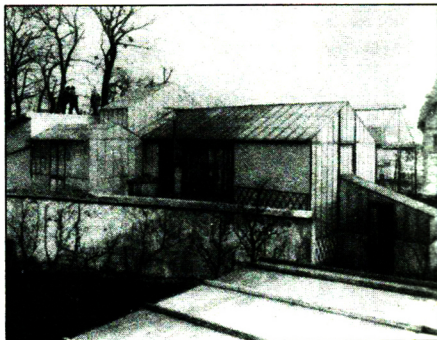
برای مثال، در صحنه افتتاحیه فیلم ریو براوو^۱ (هوارد فاکس، ۱۹۵۹)، (تصویر ۱-۱) تمام شخصیت‌های اول فیلم، کلانتر، معاون دائم الخمرش که بعدها مشروب را کنار می‌گذارد و مرد بد فیلم، بدون بیان کلمه‌ای، ظرف سکانسی که دو دقیقه و سی و دو ثانیه طول می‌کشد، معرفی می‌شوند.

صحنه‌پردازی

صحنه‌جایی است که حوادث فیلم در آن اتفاق می‌افتد که این ممکن است دکوری در استودیو یا مکانی واقعی خارج از استودیو (تصویر ۱-۳) باشد.

1. Rio Brawo

▶ تصویر ۱-۲: اولین استودیوهای فیلم‌سازی؛ استودیوی شیشه‌ای ژرژ مه‌لیس، یکی از اولین استودیوهای فیلم‌سازی بود که در ۱۸۹۷ در فرانسه ساخته شد. وجود شیشه‌های متعدد، به خاطر استفاده از نور طبیعی لازم بود. از استودیوی او برای امور تدارکاتی، از جمله نقاشی صحنه‌های مورد نظر و ساختن دکور، استفاده می‌شد.

▶ تصویر ۱-۳: فیلم‌برداری در مکان واقعی؛ برادران لومیر برای ساختن فیلم غذا دادن به بچه (Feeding (the) Baby 1895) دوربین فیلم‌برداری خود را به خیابان بردند و از برخی رویدادهای روزمره نظیر ورود قطار به ایستگاه، خروج کارگران از کارخانه یا غذا دادن به کودکی، فیلم گرفتند و آن‌ها را در قالب فیلم‌های جداگانه به مردم نشان دادند.

انواع صحنه

فیلم‌سازان در انتخاب و خلق صحنه یا صحنه‌هایی که ماجراهای فیلم در آن می‌گذرد، نقش دارند. در سال‌های اخیر، صحنه برخی فیلم‌ها، به ویژه فیلم‌های علمی-تخیلی و پر حادثه با کامپیوتر ساخته شده است. با این همه، رسم رایج آن است که فیلم در داخل استودیو و یا دکور یا بیرون از استودیو در مکان‌های واقعی فیلم‌برداری شود. در بسیاری از فیلم‌ها ترکیبی از صحنه‌های استودیویی و صحنه‌های بیرونی استفاده می‌شود. فیلم‌برداری در دکور کامل یا نیمه‌ساز امتیازهایی دارد. این کار به مراتب ارزان‌تر از فیلم‌برداری در مکان‌های واقعی تمام می‌شود و به فیلم‌ساز امکان می‌دهد کنترل همه جانبه‌ای بر عوامل مختلف، از جمله سرو صدا، نورپردازی و آب و هوا داشته باشند. (تصویر ۱-۴)